

Malarze polscy XIX i XX wieku w PJM

Piotr Michałowski

Urodził się 2 lipca **1800** roku w Krakowie w średnio zamożnej rodzinie szlacheckiej. Jego ojciec to Józef Michałowski, uczestnik powstania kościuszkowskiego w roku 1794 i senator Rzeczypospolitej Krakowskiej. Ze względu na pozycję ojca, Piotr pobierał naukę u wybitnych nauczycieli. W wieku trzynastu lat został uczniem Michała Stachowicza, malarza epoki romantyzmu. Współpraca z tym malarzem wpłynęła na późniejszą twórczość malarską Piotra.

W 1818 roku rozpoczął studia matematyczne i mineralogiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Później od roku 1821 studiował nauki humanistyczne w Wiedniu i prawnicze w Getyndze. Jednak po dwóch latach na rozkaz ojca, Piotr musiał wrócić do Warszawy, gdzie objął stanowisko praktykanta w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu. Jako że od dziecka był wychowywany na patriotę, cieszył się, że wreszcie mógł przysłużyć się swej ukochanej Polsce.

W 1831 został podporządkowany Rządowej Komisji Wojny, by kierować produkcją broni na rzecz powstania listopadowego. Podczas swojego pobytu w Warszawie, Piotr odwiedzał w Tomaszowie Mazowieckim swoją ukochaną siostrę, Antoninę Ostrowską, drugą żonę hrabiego Antoniego Ostrowskiego. Przepiękne środowisko dworu siostry tak wpłynęło na Piotra, że zaczął na poważnie zajmować się malarstwem. Malował i rysował kuźnie tomaszowskie, kowali przy pracy, twarze mieszczan tomaszowskich. Malował też portrety Antoniego Ostrowskiego i członków jego rodziny.

W Tomaszowie Mazowieckim poznał Julię Olimpię Ostrowską, córkę hrabiego z pierwszego małżeństwa i zakochał się w niej z wzajemnością. Poślubił ją 1 lutego 1831 roku w Warszawie. Para doczekała się siedmiorga dzieci.

Powstanie listopadowe zakończyło się klęską Polaków. Za swoje działania na rzecz powstania listopadowego Piotr Michałowski i jego rodzina wraz ze swoim szwagrem, Antonim Ostrowskim i całą rodziną zostali zmuszeni do wyjazdu na emigrację do Paryża w roku 1831. Tam Piotr poznał malarstwo wybitnych malarzy hiszpańskich czy francuskich. Dodatkowo w Paryżu działał przy Hotelu Lambert jako członek Komisji Funduszy Emigracji Polskiej. Podczas pobytu w Paryżu udoskonalił swój warsztat malarski. W otoczeniu zagorzałych bonapartystów i atmosferze romantycznego uniesienia Michałowski malował wiele scen batalistycznych i konnych, przez co stał się w Paryżu rozpoznawalny.

Kiedy represje władz rosyjskich na Polakach zostały złagodzone, na prośbę ciężko chorego ojca, Piotr wraz z rodziną powrócił do Krakowa w roku 1835. W Krakowie założył pracownię malarską, malował patriotyczne sceny związane z historią Polski. Po śmierci ojca dwa lata później, Piotr z żoną i dziećmi przenieśli do Krzysztoforzyc, i zarządzali gospodarstwem domowym. Tam rozpoczął się kolejny nowy okres w malarstwie Michałowskiego, ponieważ Piotr zaczął malować okolicznych mieszkańców, sceny rodzajowe czy portrety mieszkańców wsi.

Michałowski podróżował również po Europie, poznając twórczość innych malarzy, przede wszystkich włoskich i flamandzkich. Ze względu na niestabilną sytuację polityczną w Galicji w roku 1846, Michałowski porzucił podróżowanie, zajmując się polityką mającą na celu polepszenie życia Polaków mieszkających w Galicji. Został mianowany Prezesem Rady Administracyjnej towarzystwa krakowskiego oraz prezesem Towarzystwa Rolniczego. Dzięki jego działaniom władze austriackie przestały stosować represje wobec Krakowa, a nawet cesarz austriacki Franciszek Józef I zdecydował się na wizytę w Krakowie. W 1848 roku Piotr ufundował Zakład św. Józefa dla Osieroconych Chłopców w Krakowie przy ul. Karmelickiej 66-68, działający do roku 1950.

Śmierć jego córki w roku 1854 bardzo wpłynęła na zdrowie Piotra, zaczął chorować na serce. Ostatecznie artysta zmarł na zawał rok później, 9 czerwca **1855** roku w Krzysztoforzycach. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie, a na jego pogrzeb przybył tłum z różnych miejsc Galicji, a także Europy.

